

Allemaal beestjes

“Weet je wat ik zie als ik gedronken heb, allemaal beestjes, zoveel beestjes om me heen...”

Weet u nog, 1967, de TOP 40. Ronnie en de Ronnies, oftewel Peter Koelewijn. Enfin, allemaal verleden tijd. Maar buiten dat malle liedje van vroeger zijn beestjes tegenwoordig weer helemaal in. Dat wil zeggen: INSECTEN.

Op 13 november a.s. is er in 't Weetpunt een workshop voor de schoolgidsen en voor de leden van de werkgroep Flora & Fauna met als thema: INSECTEN. Het mooie is dat een van die schoolgidsen, Bruin Moes, daar heel wat van af weet. Zoals dat gaat met een hobby. Voor overige belangstellenden is er vast ook nog wel een plekje.

Bruin gaat het hebben over het 'enorme rijk van de insecten'. Er zijn ook wel beestjes die geen insect zijn, maar dat is een ander verhaal.

Het rijk van de insecten is onvoorstelbaar groot; zowel in aantal soorten als in verspreiding over de hele wereld. Alleen waar het

extreem koud is, zoals op de Zuidpool, moeten wij lang naar insecten zoeken. Dat heeft meer te maken met het vrijwel ontbreken van voedsel dan met hun natuurlijke weerstand.

Bruins biologieleraar zei altijd: “Bij strenge vorst hebben de natuurlijke vijanden van insecten meer problemen dan de meeste insecten.... “ Zo kunnen insecten overleven waar andere diersoorten al lang het loodje leggen. Men heeft wel eens gezegd dat weinig mensen en dieren een eventuele kernoorlog zullen overleven, maar insecten zullen er zeker nog in grote getale zijn, want zij verdagen een hoge stralingsdosis.

En dan het aantal soorten: schatte men in de jaren zestig dat er meer dan een miljoen soorten insecten op de wereld leven, nu spreekt men al over meer dan twee miljoen! En de helft is nog niet eens goed verkend!

Onbegonnen werk? Wij gaan 13 november toch op verkenning uit. Is een worm een insect? Of een pissebed? Een spin? Een duizendpoot?

Bruin heeft een interessant boekwerkje over insecten geschreven en op die avond in

november vertelt hij nog veel meer interessante zaken. Houd dus de persberichten in de gaten en kijk anders eens tegen die tijd op de website van SN&LZW: www.natuur-zw.nl. In de berichten en agenda leest u de details. Vrijwilligers van het Arboretum zijn ook welkom.

Voor Bruin is het handig als hij een beetje weet hoeveel belangstelling er is. Dat kan via zijn mailadres: bmbruinmoes@gmail.com

Nog niet gedaan ...? Schroom niet.

Jacques Rozendaal

Een slimme hond?

Een regelmatige bezoeker van ons park loopt altijd met zijn 2 honden langs en door ons park.

Zoals jullie weten zijn we niet altijd blij met de honden zeker niet als ze los lopen.

In dit geval lopen de honden ook weer los en

de beste man wordt door ons aangesproken, meneer wilt u a.u.b. de honden aan de lijn houden straks doet hij zijn behoefte ergens en ziet u niet dat dat gebeurt.

Zoals altijd horen we het antwoord “nee hoor dat doet mijn hond niet.”

Of dat de hond kon verstaan wat er gezegd werd zullen we nooit weten maar niet ver van zijn baasje produceerde hij een aardige bolus. Kijk zie je nu wat ik bedoel, zei de vrijwilliger en zij wees op het nog dampende exemplaar. De hond stond alweer kwispelend naast zijn baasje.

Heeft u een zakje meegenomen dan kunt u de boel opruimen?

Ehhh, nee dat heb ik niet maar daar heb ik het volgende op gevonden, met een paar ferme passen was de baas bij het kleinoord waar de hond zo trots op was. In zijn hand had hij een soort werpstok waarmee hij een balletje ver weg kon gooien, de bedoeling was dan dat de hond er achteraan rende, en als hij hem had

gevonden bracht hij de bal weer keurig bij de baas.

In dit geval nam het baasje zijn werpstok en wurmde die onder de verse bolus. Met een ferme zwaai mikte hij het geheel in de vijver, de hond dacht dat zijn baasje weer wilde spelen en met een grote snoekduik sprong hij in het water. Hilariteit alom want de hond kon niets vinden en zwom heen en weer in het water.

Na enige tijd kwam hij uit het water met op zijn vacht heel veel eendenkroos en ander groen wat in de vijver drijft. Hij schudde zijn vacht droog en stond alweer klaar voor de volgende duik.

Met schaamrood op de wangen beloofde de baas dat hij in het vervolg een zakje mee neemt om deze problemen te voorkomen.

Moraal van dit verhaal, wat waar gebeurd is, honden aan de lijn en ruim de rommel op die je hond maakt.

Jan Beerentemfel

Blij gezichten

Op het bedrijventerrein van de Geer in Zwijndrecht zit Pak-inn, een bijzonder bedrijf van de Gemiva Groep, waar dagelijks gemiddeld 25 mensen werken die dat in onze samenleving op eigen kracht niet kunnen. De Gemiva Groep ondersteunt in Zuid Holland mensen die door een handicap, chronische ziekte of een andere beperking, zorg of begeleiding nodig hebben.

De medewerkers van Pak-inn verrichten diverse werkzaamheden, zoals: demontage-werk, kerstpakketten inpakken, schroeven voor-monteren, mailings verzorgen enz. Op een dag kwam een aantal van deze mensen met hun begeleiders in ons park kijken. Zij vonden het heel interessant om te zien wat wij aan het doen zijn. Vanwege hun enthousiasme heeft een van de begeleiders ons gevraagd of zij ook in het park kunnen komen werken. Wij hebben dit met elkaar besproken en vonden dat we gehoor moesten geven aan deze vraag.

In de groep van onze vrijwilligers bleek een aantal dames bereid om dit initiatief te ondersteunen en deze mensen zo nodig te begeleiden. Metha, Wil, Simone en Tiny zijn elke derde week van de maand actief met dit mooie werk. De nieuwe vrijwilligers doen gezamenlijk de meest voorkomende werkzaamheden. Het is al een feest als ze arriveren, druk zwaaiend naar onze vrijwilligers en met een grote grijns op hun gezicht. Ze hebben er duidelijk zin in!

Na gedane arbeid in het park is het dan weer goed rusten met een kopje koffie. Met rode konen en weer die blije lach gaan ze zitten; ze praten onderling niet veel, maar als je ze aanspreekt reageren ze spontaan.

Het is goed om voor onze medemens wat over te hebben en daarom zijn wij blij dat wij deze stap hebben gezet. "Samen maken we het verschil", is hun motto en dat vinden wij ook. Ze komen dit jaar nog drie keer en volgens de begeleiders vinden ze het superleuk. We hopen dat ze het leuk blijven vinden. Tot nu werkte het weer goed mee; we hopen dat het enthousiasme blijft als het koud en nat wordt in het park.

Jan Beerentemfel

Kinderactiviteiten De Bus!!!

Inmiddels is het gebied waar de schoolgidsen werken flink uitgebreid. Kinderen kunnen nu meedoen aan natuuractiviteiten op de Hooge Nesse, de Sophia-polder en de Wevershoeve in Rijsoord.

Maar ja.....hoe vervoeren we al die kinderen

naar hun bestemming? U begrijpt dat de behoefte aan een bus groeide.

Dank zij een aantal sponsoren is de bus nu werkelijkheid geworden. Bijdragen via de Verkerkloop, de Rabo Clubkas Campagne en de Rotaryclub Zwijndrecht hebben de Schoolbus Natuureducatie mogelijk gemaakt.

Op 24 september j.l. hebben leerlingen van Kindcentrum De Tweestroom uit Hendrik-Ido-Ambacht, Kindcentrum De Notenbalk en OBS De Dolfijn uit Zwijndrecht er voor het eerst gebruik van gemaakt. De kinderen vonden het een schoolreisje!

*Namens het team IVN Natuurgidsen
Lidy van de Lans*

Bomen in ons park

De meeste bomen in het park staan er binnenkort 30 jaar. Toen ze geplant werden waren het jonge, kleine exemplaren, maar inmiddels zijn ze uitgegroeid en volwassen geworden. Een boom groeit niet volgens een plan, maar zoekt zijn weg in de grond en in de lucht. Krijgt hij veel of weinig licht en voedsel, staan er andere bomen in de weg; dat alles beïnvloedt zijn groei.

De gevormde takken groeien soms horizontaal, soms schuin of recht omhoog, soms zelfs

naar beneden; dat is inherent aan de soort boom.

Wat alle bomen gemeen hebben, is dat ze moeten worden onderhouden. Onderhouds-snoei is nodig om b.v. de vorm te behouden of dode takken te verwijderen. Ook dubbele kronen moeten worden aangepakt.

In ons park hebben we nu te maken met de essentaksterfte die in de gaten moet worden gehouden. De eikenprocessierups is waargenomen in een Perzische eik; deze is inmiddels behandeld, zodat de rups geen kwaad meer kan doen.

De Rode paardenkastanje heeft de kastanjebloedingsziekte en heeft het moeilijk. (zie

foto) Ook is er een aantal bomen die het niet hebben gered. Droogte kan een oorzaak zijn, maar het kan ook een ziekte zijn geweest. Al deze zaken moeten regelmatig worden gecontroleerd.

Wij hebben Peter van der Net, boomtechnisch adviseur, gevraagd om het bomenbestand te controleren en een snoeiadvies uit te brengen. Peter is aan de slag gegaan en heeft een gedetailleerd verslag gemaakt van wat er zoal moet gebeuren in het park.

Omdat Peter in Zwijndrecht woont, voelt hij zich betrokken bij ons park en heeft daarom geheel belangeloos dit advies opgesteld. Wij zijn uiteraard zeer verguld met zijn verslag. Binnenkort gaan we aan de slag.

We zullen dit werk moeten uitbesteden, want in de meeste gevallen moet er hoog in de boom worden geklommen. Daar heeft Peter van der Net gecertificeerde mensen voor die deze klus binnenkort voor ons gaan klaren.

Jan Beerentemfel

Het geslacht Sorbus

In de border tegen de Suite staan een aantal bijzondere lijsterbessen. Nu deze border leeg staat om opnieuw te worden ingeplant, komen ze heel goed uit. Je kunt de vorm van deze bijzondere bomen nu duidelijk zien. Sommige breed uitgroeiend, andere smaller, sommige groot en fors, andere klein.

We kennen allemaal de gewone lijsterbes, de *Sorbus aucuparia*. Het is een boom die we vooral in bossen en houtwallen op de zandgronden van Noord Europa kunnen tegenkomen. Makkelijk te herkennen aan de geveerde bladeren, de tuilen witte bloempjes in het

voorjaar en de oranje-rode bessen in het najaar. De bloemen worden niet door bijen bevrologen, maar vooral door wespen, aasvliegen en kevers. Zij verspreiden een wat weeïge geur die kennelijk niet aantrekkelijk is voor bijen. De naam 'lijsterbes' duidt erop dat vogels in de winter graag smullen van de bessen; iets wat we allemaal ook uit eigen ervaring weten. In Scandinavië lusten ook de mensen de bessen; daar worden ze gebruikt voor een wrange, maar zeer gezonde jam. De lijsterbes kent heel veel familieleden, sommige wild, andere gekweekt. In het park springt allereerst de forse *Sorbus thuringiaca* 'Fastigiata' in het oog.

Hij staat niet in de border, maar op het grasveld ernaast. Het is een hybride tussen de wilde lijsterbes en zijn neefje de meelbes, de *Sorbus aria*. Meelbessen komen bij ons niet in het wild voor, maar wel bij onze burens: in het midden en zuiden van Duitsland, in Frankrijk en Engeland. Omdat ze goed bestand zijn tegen luchtvervuiling, worden ze veel in Nederland aangeplant.

Een volgende bijzondere lijsterbes, die wel in de border staat, is de *Sorbus aria* 'Magnifica', ook een meelbes dus. Het toevoegsel 'Magnifica' in een plantennaam duidt er meestal op dat een onderdeel van de plant

groter is dan gemiddeld. In dit geval zijn het zowel de bladeren als de bessen die groter zijn. De bladeren zijn witviltig aan de onderkant; de bessen zijn warm kersrood en komen daar mooi tegen uit. De *Sorbus x hybrida* 'Gibbsii' die er naast staat, valt ook op door zijn volle trosjes met grote, ronde, koraalrode bessen.

- *Sorbus aria* 'Magnifica'

- de *Sorbus x hybrida* 'Gibbsii'

De eironde bladeren zijn fraai ingesnedden. Je zou zo'n trosje bladeren en bessen zo in een vaasje kunnen zetten. Klaar - niks meer aan doen.

Wilma

September

Blond lief, de laatste gouden dagen
wuiven ten afscheid en wij achten 't niet,
de bomen en de struiken dragen
hun laatste tooi en in het riet
schuilen de vissen en hun trage
vinslag verraad hen niet.

Het wordt nu tijd ons te bezinnen,
de bossen kleuren dieper bruin
en lila herfstasters beginnen
hun ijle bloeien in mijn tuin.

Het wordt nu tijd om te bedenken:
de zomer houdt niet eeuwig stand;
hij schonk ons al wat hij kon schenken -
de laatste gouden dagen wenken
en herfst komt reeds in feller kleuren drenken
de bloemen van dit dierbaar land.

Koos Schuur

*In de herfst vallen
de mooiste bladeren
in de tuin van de buren.*

Bron: Loesjekalender 2011

Dierendag Konijnenspeurtocht

Willem de Zwijgerschool uit H.I. Ambacht wilde heel graag, op de dag voor dierendag, met groep 1/2 in het mooie park bij 't Weetpunt dierendag komen vieren.

Dat was boffen, want toevallig hadden heel veel konijnen vannacht feest gevierd in het park.

Wel tien konijnen, afbeeldingen, stonden er nog allemaal met een konijnen opdracht.

Spring als een konijntje, probeer te huppelen als een konijntje het was een groot zonnig feest en iedereen genoot van het enthousiasme van deze kinderen.

Als dank voor hun inzet kregen alle kinderen een konijnendiploma mee naar huis. De bus reed af en aan om alle kinderen weer veilig thuis te brengen.

*De Schoolgidsen van deze ochtend Nanda,
Joanna, Lidy*

Uit het rosarium

Fragrant Delight

Het is altijd spannend om in september-oktober naar het rosarium te gaan. De meeste rozen zijn dan uitgebloeid.

Terwijl ik er naar toe loop, vraag ik me af: "Welke rozen zullen er nu nog goed bij staan?" En kijk eens aan, de rozen in de buitenste ring, een paar jaar geleden aangeplant, staan nog volop in bloei. De zachtrose Aspirin Rose (die ik in de vorige Wetenswaard heb besproken) staat er prachtig bij. Ook de mooie koperrose bloemen van de roos

Fragrant Delight springen in het oog. Deze struiken staan nog vol in bloei. De rozen vallen niet alleen op door hun bijzondere kleur; ook hun vorm is perfect. Groot, gevuld maar toch luchtig, de achterkant van de bloemblaadjes iets donkerder.

Fragrant Delight is een moderne floribunda-roos, in 1978 ontwikkeld door de Engelse rozenkweker Wisbech. Het is een lage, bossige struik met glanzend roodgroen blad die heel lang en rijk doorbloeit. De naam 'Fragrant Delight', ('Geurig Genot' zou je op z'n Hollands zeggen), geeft al aan dat hij lekker ruikt. In 1978 is dan ook de Edland Fragrance Award toegekend. Helaas.....op zo'n late nazomerse dag valt er niet veel geur te ontdekken. Daar is het buiten net iets te fris voor.

Wilma

Insecten verdwijnen: help ze redden.

In verschillende nieuwsbrieven heb ik al verhalen gemeld over de achteruitgang van de insectenstand in Nederland. Getallen van 70 % achteruitgang en meer vliegen je om de oren. En er is echt reden om ons zorgen te maken. We moeten hoognodig actie ondernemen. De naam 'insecten' is een breed begrip; het omvat vliegen, bijen, libellen en kevers, maar ook meer aansprekende dieren zoals vlinders. Al deze dieren hebben hun functie in de natuur.

Nu kunnen we als burger ook ons steentje bijdragen. Daar bedoel ik niet mee dat u de tuin moet gaan bestraten, maar juist het tegenovergestelde. Plant eens wat meer groen in uw tuin, er is altijd wel een hoekje te vinden. Gebruik wel planten die voedsel kunnen leveren voor insecten. Informatie daarover kunt u o.a. vinden op de website van de Vlinderstichting. Durf eens een hoekje te laten staan met brandnetels; waardplanten voor veel vlinders. Dat wil zeggen dat vlinders daar hun eieren op leggen en dat de rupsen zich daar rond aan eten voor zij gaan verpoppen tot vlinder. We planten soms veel nectar dragende planten, maar vergeten juist

de plant die nodig is voor de voortplanting. Naast de brandnetel zijn er meer waardplanten; raadpleeg de website van de Vlinderstichting.

Interessant is ook een insectenhotel. Zelf heb ik er een in de tuin en het is soms een ware belevenis om al dat leven te zien. Onder andere metselbijen en zweefvliegen komen eropaf. Steekgevaar is niet aanwezig; deze beestjes doen niets. Mijn kleinkinderen kijken steeds met verbazing (op een afstand van 50 cm) dat insecten in gaatjes van 2 mm kruipen. Belangrijk is wel dat het hotel in de zon staat en zoveel mogelijk gaatjes met verschillende maten bevat. O ja, je hebt van die hotels met dennenappels erin, die werken niet. Ook in het groot doen we aan insectenbeheer. Als je op de Veerplaat komt, zie je op verschillende plekken dat er een ruigte is blijven staan, vooral aan de zijkanten. In deze ruigten kunnen eieren van insecten en insecten zelf overwinteren. Zo blijkt dat Staatsbosbeheer dit soort beheer nu ook toepast om de insectenstand te herstellen in Nederland.

Ook de Werkgroep Natuuronderhoud voert op de Hooge Nesse een beleid waar insecten zoveel mogelijk bij gebaat zijn. We maaien gefaseerd en met een één-assige maaier om zo min mogelijk schade aan te richten. We maken ruimtes en vlakken waar warmte wordt vastgehouden, want de meeste insecten zijn gevoelig voor temperatuurwisselingen. Insecten zijn nu eenmaal koudbloedige dieren.

Wist u dat de wilg de boom is waar de meeste insecten op leven!

Nu moeten we nog gemeentes overtuigen dat dit soort beheer ook binnen de gemeentegrenzen werkt. Want het is wel zo: zonder bijen geen voedsel! Want bijen bestuiven planten die voor ons van belang zijn voor de productie van voedsel.

Ron Stevense

Jan Vlegthert geeft informatie

Voor een gehoor van zo'n 16 vrijwilligers deed Jan Vlegthert op woensdag 22 sept. de kunst van het bomen snoeien uit de doeken.

Doorspekt met gedetailleerde voorbeelden vertelde hij ons met groot enthousiasme wat je wel en niet moest doen. Zo moet je niet te kort langs de stam afzagen, want de takkraag moet worden aangehouden. Als voorbeeld werd de Malus "Liset" bij het parkeerterrein gefatsoeneerd. Van de Magnolia Stellata, achter de prullen bak, is daarentegen de tweede stam indertijd verkeerd afgezaagd. Het advies voor de Heptacodium luidde om hem meerstammig tot kleine boomstruik op te

kweken. Dat betekent in de winter snoeien en selecteren op enkele goede takken waarbij de dunne takken dicht bij de hoofdstam afgeknipt dienen te worden.

De Magnolia "Haevenscent" blijkt over het gras te groeien. De "schuldige" tak werd verwijderd en nu werd zichtbaar dat de recht omhoog groeiende takken, de zgn waterloten, last gaan veroorzaken. Die moesten dus ook worden weggehaald. Een belangrijk weetje dat onthouden moet worden, leerde dat de takstand de groei bepaalt: hoe rechter die staat des te sneller de groei.

De beste manier van zagen is voor dikke takken 20 cm vanaf de stam een inkeping aan de onderkant van de stam zagen en daarna erboven zo'n 3cm naar links een zaagsnede te maken om de tak goed te laten vallen. Door die inkeping valt de tak langzamer en blijft de mogelijkheid om de richting te corrigeren. De beste snoeitijd is omstreeks de langste dag. Dan genezen de snoeiwonden sneller.

Jan leerde ons dat de knoppen op de kortloten zitten en de langloten zo snel mogelijk verwijderd dienen te worden. Daarna werd de verwilderde Abeliophyllum, de witte forsythia

dus, goed onder handen genomen. Deze struik is een scheutbloeier, d.w.z. dat hij op nieuwe scheuten (takjes) bloeit. Het oude hout moet er uit, want op de nieuwe takken die verschijnen komen de bloemen. Dit moet direct na de bloei gebeuren en als er keuze is in de warboel van takken, dan de tak kiezen die de kleinste snijwond zal geven.

Voor de Metasequoia geldt: een enkele tak verwijderen die overlast geeft aan het beeld. Ook de stompjes verwijderen. Wel is in verband met het blootliggen van de wortels noodzakelijk, om schade te voorkomen tijdens het maaien, rondom de Metasequoia's en Taxodium grond of boomschors aan te vullen.

Op een uiterst instructieve manier bood Jan een vrucht aan informatie. Zo gaf hij aan dat er bij de Sequoiadendron naar de tijdelijke kroon gekeken moet worden. Die boom gaat in de toekomst problemen opleveren voor het wandelpad. Opsnoeien is daarom van groot belang. De drie dikste takken moeten er uit en niet van onder af opsnoeien. De takken zijn

met rood geverfd om er in december uit gehaald te worden. Dit moet in de eerste jaren herhaald worden tot de boom voldoende hoog is opgesnoeid om geen problemen meer te geven voor het wandelpad. Let op! Niet te veel takken te gelijk maar wel kruisgewijs, zo kan de boom zich goed herstellen.

Bij de vleugelnoot (Pterocarya) moet de overhangende tak er gedeeltelijk af. Ook de stomp! Prunissen dienen voor de winter te worden gesnoeid. De kromme tak van de Kornoelje die over het pad hangt, moet er tot de stam af.

Jan gebruikte bij zijn demonstratieve uitleg een zaagmes van 300 mm. recht mes.

En nu maar hopen dat wij van de overwelldigende hoeveelheid informatie meer kunnen onthouden dan de basisaanwijzingen:

Niet te kort langs de stam afzagen;

Niet met een kapstok zagen;

Niet in stamhout zagen.

Bedankt Jan voor je instructieve informatie.

Sonja Kock

Dag van de duurzaamheid

Daar stonden ze dan op 13 oktober in winkelcentrum Walburg, waar de Stichting Natuur & Landschap Zwijndrechtse Waard de Dag van de Duurzaamheid had georganiseerd.

Vrijwilligers die zich met hart en ziel niet alleen inzetten voor het behoud van de natuur, maar ook bereid zijn haar een handje te helpen. Dat is nodig, want ondanks alle goedbedoelende klimaatakkoorden en de hier en

daar getoonde initiatieven, gaat het nog steeds niet goed. Te velen denken dat een ander het wel zal oplossen of geloven zelfs dat het niet zo'n vaart zal lopen. Daarnaast spelen economische en politieke belangen een remmende rol. Dat slaat de mensen die voor natuurbehoud strijden evenwel niet uit het lood.

Duurzaamheid betekent dat we de natuur zo min mogelijk belasten en niet meer van haar hulpbronnen vragen dan de natuur ons steeds weer levert. Uit louter geldelijk gewin bijvoorbeeld meer bomen kappen dan er jaarlijks nieuwe bijkomen, is in strijd met de zo met de mond beleden duurzaamheid.

Dat maakten de uit verschillende geledingen afkomstige vrijwilligers ieder op eigen wijze duidelijk. Ook al lijkt het een druppel in de oceaan, zoals een geïnteresseerde bezoeker opmerkte, het is ook zo dat de gestage druppel tenslotte toch de hardste steen uitholt.

Fred

Tandentocht

Groep 6 van SOL Admiraal uit H.I.Ambacht gingen als onderzoekers op pad naar de Kiboehoeve. De opdracht was: “Zoek uit welk dier een planteneter, alleseter of vleeseter is.”

De kinderen gingen serieus aan de slag. Gebitten van koeien, herten, vogels, schapen en varkens werden bekeken. Er lagen zelfs spiegeltjes om de eigen tanden te bekijken. Het was een leuke leerzame ochtend met een geïnteresseerde groep 6.

De Schoolgidsen Connie en Lidy

TUINTAAL

Nog drie hete jaren

Onder een blakerende zon wordt het zó heet, dat spoorrails er spontaan onder kunnen verbuigen. Het is dus niet zo gek dat heel wat planten deze zomer hun kopjes lieten hangen, het blad voortijdig lieten vallen of zelfs geheel het loodje legden.

Hoewel, planten die echt op hun plek staan, hielden ook in de hitte redelijk stand. Neem hortensia's: echte schaduwplanten en nat-nekken. Toch behielden exemplaren die in de schaduw staan, blad en bloemen. Struiken in de zon daarentegen, zag je volledig indrogen en menig exemplaar zal je volgend jaar waarschijnlijk niet in de border terugzien. Nu voorspellen weermensen voor de komende drie jaar dezelfde weersomstandigheden als die van 2018. Die nopen tuinmensen nog eens kritisch naar hun beplantingsschema's en -plannen te kijken. "Zijn dit wel de juiste groeiomstandigheden?" wordt (zeker de komende jaren) de hoofdvraag.

Marjan d'Hond

IVN Scharrelkids

Herfstkunst

Kastanjes, noten, elzenproppen; genoeg te vinden in het mooie park bij 't Weetpunt. al deze vruchten lagen voor het oprapen.

Opa en oma's vader en moeders met hun kinderen en kleinkinderen, hebben woensdagmiddag 17 oktober genoten van de mooie herfstkleuren in het park. Met een mandje vol moois gingen zij naar binnen in 't Weetpunt

en maakten de mooiste herfststukken die zij ook nog mee naar huis mochten nemen. Een herfstmiddag om niet te vergeten.

Op zoek naar de suikerspin

Op 15 oktober was er een spannende en leuke middag voor de Scharrelkids bij 't Weetpunt. Het onderwerp van deze middag was 'spinnen'. De kinderen kregen bij binnenkomst heel toepasselijk een.....suikerspin! Chantal had heel wat te vertellen over de spinnen en daarna gingen de kinderen op zoek; speuren naar spinnen. Na afloop was niemand meer bang voor ze.

*De IVN Scharrelkidsmedewerkers
Chantal, May, Annie, Nanda, Lidy*

Sponsoring blijft hard nodig

Een hartenkreet die vele malen in Wetenswaard is geuit en actueel blijft. We sluiten er dan ook nu weer mee af.

De lijst van sponsors ziet er als volgt uit:

Mevr. L. van der Woude

Jeroen, Nicola en Kristie Tiën

Rien van Linschoten

Pavlov (P.Høvig) en Steven,

Christiaan en Marjolein Høvig

Gooitske, Jelmer en Meerten Hamer

Anne Marie

Wieke, Sanne, Thomas en Inger van der Schoor

Roald, Neline, Maaïke, Anne, Derek,

Madelein, Lennart, Lotte, Emmeke,

Marit en Elbrich van der Ploeg

Huib Jongejan

Robin van Drimmelen, Jadie Cole en

Floor Kracht

Van Leeuwen Rietberg Stichting

Koos en Elly Buijse

Donaties vrienden van het Munnike Park:
minimaal een bedrag ad.€ 25,00. t.n.v. penn.
Ver. Arboretum Munnike Park te Zwijndrecht:
rek.nr. NL54 RABO 0377 5214 34
Lidmaatschap vrijwilligers € 7,00 per jaar

Sponsoring en donaties:St. Natuur & Landschap Zwijndrechtse Waard t.n.v. penn.
Stichting Natuur & Landschap Zwijndrechtse Waard, rek.nr. NL39 RABO 0397 6036 14